

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
13.9.2013
Taltionumero
2898
Diaarinumero
1130/3/12

1 (6)

Asia Vammaispalvelua koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Turun hallinto-oikeus 8.3.2012 nro 12/0160/2

Asian aikaisempi käsittely

A on hakenut vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) nojalla korvausta omakotitalon yläkertaan sijoittuvan wc:n rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Meri-Puu Ky:n kustannusarvio wc:n rakentamisesta on 4 380 euroa.

Porin perusturvalautakunnan alainen viranhaltija on päätöksellään 20.5.2011(2011 89) hylännyt hakemuksen. Päätöksen perusteluna on todettu, että wc-tilan rakentamista yläkertaan ei kotikäynnillä saadun selvityksen perusteella pidetä sellaisena asunnon muutostyönä, jota hakija välttämättä tarvitsee suoriutuakseen tavanomaisista elämäntoiminnoista.

Porin perusturvalautakunta on päätöksellään 11.8.2011 (§ 85) hylännyt A:n oikaisuvaatimuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Turun hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään jättänyt tutkimatta A:n valituksen siltä osin kuin se on koskenut A:n tyytymättömyyttä viranhaltijoiden toimintaan tai asian käsittelyaikaan ja muilta osin hylännyt A:n valituksen perusturvalautakunnan päätöksestä.

Hallinto-oikeus on on perustellut päätöstään seuraavasti:

Tutkimatta jättäminen

Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu asian käsittelyaikaan tai viranhaltijoiden toimintaan liittyvien kantelutyyppeiden vaatimusten tutkiminen.

Asunnon muutostyöt

Vammaispalvelulain mukaan kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaispalveluasetuksen mukaan korvattavia asunnon muutostöitä ovat henkilön vamman tai sairauden vuoksi suoritettavat välttämättömät rakennustyöt kuten ovien leventäminen, luiskien rakentaminen, kylpyhuoneen, wc:n ja vesijohdon asentaminen, kiinteiden kalusteiden ja rakennus- ja sisustusmateriaalien muuttaminen sekä vastaavat muut henkilön vakituksessa asunnossa suoritettavat rakennustyöt. Asunnon muutostyöksi katsotaan myös muutostöiden suunnittelu sekä esteiden poistaminen asunnon välittömästä lähiympäristöstä.

A:lla on osteoporoosia ja nivelreuma, jotka heikentävät hänen toimintakykyään. 19.4.2011 tehdystä kotikäynnistä laaditusta lausunnosta käy ilmi, että A asuu kaksikerroksisessa omakotitalossa, jonka alakerrassa ovat keittiö, olohuone, takkahuone sekä wc- ja pesutilat. Makuuhuoneet sijaitsevat yläkerrassa, jossa ei ole wc:tä. Lausunnon mukaan talon alakerta on avonaista tilaa eli huoneiden välillä ei ole väliseiniä. A on kertonut kykenevänsä liikkumaan ala- ja yläkerran välisissä portaissa ja käyttämään yläkerran makuuhuonetta. Hän ei kertomansa mukaan kuitenkaan pysty kiirehtimään portaissa, mikäli yöllä tulee äkillistä tarvetta wc-asiointiin. Kotikäynnistä laaditussa lausunnossa on todettu, että nykyisestä olohuoneesta olisi mahdollista tehdä makuuhuone, jolloin wc sijaitisi samassa kerroksessa makuuhuoneen kanssa, ja kulku olisi esteetöntä.

Porin perusturvakeskuksen kirvesmies Mika Koski on Porin perusturvalautakunnan lisälausuntoon liitetyssä selvityksessään todennut, että alakerran takkahuone soveltuu makuutilakäyttöön. Takkahuoneen ja pesutilan välissä oleva vaatehuone on mahdollista purkaa, jos makuutilaan tarvitaan lisää esteetöntä tilaa.

Asiassa on kysymys siitä, onko wc:n rakentaminen omakotitalon yläkertaan vammaispalvelulaissa tarkoitettulla tavalla välttämätöntä A:n päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen kannalta, kun esteetön wc-tila sijaitsee omakotitalon alakerrassa.

Kun otetaan huomioon asiassa saatu selvitys omakotitalon tilaratkaisusta ja siitä, että riittävä makuutila on mahdollista sijoittaa myös talon alakertaan, jossa nykyinen wc-tila sijaitsee, yläkerran wc:n rakentamisesta aiheutuvat kustannukset eivät ole vammaispalvelulain nojalla korvattavia A:n vamman tai sairauden aiheuttamasta tarpeesta johtuvia välttämättömiä kustannuksia hänen tavanomaisista elämäntoiminnoistaan suoriutumiseksi. Alakerran tilojen ei voida katsoa muuttuvan A:n ja hänen puolisonsa tarpeisiin nähden epätarkoituksenmukaisiksi tai riittämättömiksi sen perusteella, että makuutila sijoitetaan sinne. A:n esittämät seikat eivät anna aihetta arvioida asiaa toisin. Perusturvalautakunta on voinut hylätä A:n oikaisuvaatimuksen.

Hallinto-oikeuden soveltamat oikeusohjeet

Hallinto-oikeuslaki 3 §

Hallintolainkäyttölaki 51 § 2 momentti

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 9 § 2 momentti

Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 12 § 1 momentti

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden ja perusturvalautakunnan päätökset kumotaan. A on perustellut valitustaan muun ohella seuraavasti:

Hallinto-oikeuden antama päätös ei perustu vammaispalvelulakiin ja -asetukseen. Makuuhuoneen rakentaminen alakertaan muuttaa alakerran esteettömät tilat toimimattomiksi, sillä tässä ratkaisussa käytöstä poistuu joko olohuone tai monitoimisesti käytetty takkahuone. Vaihtoehto lisäisi lämmityskustannuksia ja alentaisi kiinteistön arvoa. Sen sijaan wc-tilan rakentaminen yläkertaan on halvempaa ja myös poistaa A:n sairaudesta aiheutuvaa inhimillistä ja itsenäistä elämää estävää haittaa. Lisäksi tämä takaisi yläkerran tilojen esteettömyyden. Ratkaisumalli myös loukkaa A:n itsemääräämisoikeutta ja johtaa syrjivään ja epätasa-arvoiseen kohteluun A:n perusasioiden valinnoissa.

Takkahuoneen muuttaminen makuuhuoneeksi ei sovellu tilan koon vuoksi eikä takaa makuuhuoneelta vaadittavaa yksityisyyttä. Ratkaisumalli estää myös ilmankierron.

A:n otettua yhteyttä sosiaalitoimeen häntä on kohdeltu lainvastaisesti. Lain edellyttämät aikarajat on rikottu, toimintasuunnitelmaa ei ole tehty ja A:n kotiin tehty kotikäynti oli epäkunnioittava. A:n toivomuksia ei ole kuunneltu eikä hänen tarpeitaan ole otettu huomioon.

Valitukseen on liitetty Merikarvian kunnan vs. rakennustarkastaja Sirpa Ollilan 16.3.2012 antama rakennustekninen lausunto A:n omakotitalosta. Lausunnossa on esitetty muun ohella seuraavaa: Rakennuksen kantaviin rakenteisiin ei ole syytä kajota perusparannusta tai laajennustöitä suunniteltaessa. Rakennuksen tulisija lämmittää nykyisellä huoneratkaisulla koko rakennusta. Puulämmitys on uusiutuvan energian käyttöä. Takkahuoneeseen sijoitettava makuuhuone estää nykyisen toimivan huoneratkaisun ja heikentää tilojen esteettömyyttä. Nykyisessä uudisrakentamisessa sijoitetaan yläkertaan melkein poikkeuksetta wc-tilat.

Porin perusturvalautakunta on antanut selityksen, jossa se on vaatinut valituksen hylkäämistä ja esittänyt perusteluina vaatimuksilleen muun ohella seuraavaa:

Porin perusturvakeskus on esittänyt hallinto-oikeudelle selvityksen siitä, että makuuhuone on A:n asunnossa mahdollista sijoittaa alakertaan wc-tilojen välittömään läheisyyteen. Hallinto-oikeuden mukaan yläkertaan rakennettavat wc-tilat eivät ole vamman tai sairauden aiheuttamasta tarpeesta johtuvia välttämättömiä kustannuksia tavanomaisista elämän toiminnoista suoriutumiseksi. Alakerran tilojen ei myöskään voida katsoa muuttuvan epätarkoituksenmukaisiksi tai riittämättömiksi sen johdosta, että takkahuonetilat muutettaisiin makuuhuoneeksi.

Muurattuja tulisijoja koskevat rakennusmääräykset eivät rajoita tai estä kyseessä olevien tilojen käyttöä makuuhuoneena. Tilojen muuttaminen ei muutenkaan edellytä kantaviin rakenteisiin puuttumista, vaikka rakennustarkastajan lausunnossa asiaa käsitellään.

Lisäksi A:n oman ilmoituksenkin mukaan hänen liikkumisvaikeutensa kohdistuu lähinnä yöaikaan. A:n mukaan hänen vammaisuutensa ei ole niin paha, etteikö hän voisi käyttää yläkerrassa sijaitsevaa makuuhuonetta. Vaaditut muutostyöt eivät tältäkö osin ole vammaispalvelulain tarkoittamalla tavalla välttämättömiä, vaan luonteeltaan lähinnä asumismukavuutta lisääviä.

Selitykseen on liitetty Suomen rakentamismääräyskokoelman muurattuja tulisijoja koskevat ohjeet 1985 E8.

A on antanut vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Anne E. Niemi

Eija Siitari

Alice Guimaraes-Purokoski (t)

Tuomas Lehtonen

Outi Suviranta

Asian esittelijä,
oikeussihteeri Camilla Sandström

Jakelu

Päätös	A, maksutta
Jäljennös	Turun hallinto-oikeus
	Porin perusturvalautakunta